

MUURAMEN TYÖLLISTÄMISOHJELMA 2018 -

MUURAMEN TYÖLLISTÄMISOHJELMA 2018 –

1. TAUSTAA

Vuona 2015 vahvistetun työllistämisohjelman jälkeen valtakunnan ja kunnan tasolla on tapahtunut paljon muutoksia ja uudistuksia työllisyyden hoidossa:

- Laki **työllistämistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta** toimintamalliin siirryttiin vuoden 2016 alusta. Työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimintamalli. Lakimuutoksen jälkeen muuramelaisten määrä TYP:in asiakkaissa kolminkertaistui. Monialaisen palvelun asiakkaita Muuramessa on 140-150 henkilöä.

- Kunnille on siirtynyt merkittävä uusi rahoitusosuus **pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksista ns. "Kelan sakkolista"**. Kunta on 1.1.2015 lukien rahoittanut työmarkkinatukea 300-999 päivää saaneiden osuudesta 50 % ja yli 1000 päivää saaneiden osuudesta 70 %. (liite 1)

- Vuoden 2017 alusta **työvoimapalveluja tehostettiin**. Tämän linjauksen seurauksena TE-toimisto pitää entistä tiiviimmin yhteyttä työnhakijoihin. Työhakijat haastatellaan kolmen kuukauden yhtäjaksoisen työttömyyden jälkeen ja heidän työllistymissuunnitelmansa tarkistetaan.

- Pitkään työttömänä olleiden yli 60-vuotiaiden **kertaluonteinen eläketuki** astui voimaan 1.6.2017 ns. Lex Lindström. Kertaluonteisen poikkeusmenettelyn kautta henkilöille tuli mahdollisuus päästä ennaikaisesti eläkkeelle. Tämä laki koski kahdeksaa muuramelaista pitkäaikaista työttömää. Mahdollisesti Lex Lindströmiä toteutetaan uudelleen vuonna 2019.

- Laki työttömyysturvan **aktiivimallista** tuli voimaan 1.1.2018. Aktiivimallissa työttömän on täytettävä ns. aktiivisuusehto. Ehdon täyttymistä tarkastellaan kolmen kuukauden (65 pv) välein. Jos työtön ei täytä aktiivisuusehtoa, hänen työttömyysetuutta leikataan 4.56 % seuraavan tarkastelujakson aikana. Määrä vastaa yhtä korvauksetonta päivää kuukaudessa. Aktiivisuusehto täyttyy, kun työtön on palkkatyössä 18 tuntia, ansaitsee yritystoiminnassa 241 € tai osallistuu 5 päivää työllistämistä edistäviin palveluihin.

Muuramen kunnan vuodelle 2018 asetetuissa aktivoinnin ja työllistämispalveluiden tavoitteissa painopiste on lapsiperheiden vanhemmat ja nuoret, joiden toisen asteen opinnot ovat keskeytyneet tai nuoret, jotka ovat ilman toisen asteen koulutusta. Lautakuntaan sitoviksi tavoitteeksi on vuodelle 2018 asetettu työllistämispalveluiden osalta vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien pitkäaikaistyöttömien hyvinvoinnin edistäminen. Mittarina tässä on työmarkkinatukea yli 300 pv saaneiden lukumäärä, heitä tulisi olla alle 20 % työttömistä työnhakijoista. Toisena tavoitteena on tehokkaat aktivoinnin ja työllistämisen palvelut. Mittarina käytetään sitä, että aktivoinnin piirissä olisi enemmän kuin 25 % työttömistä työnhakijoista.

2. AKTIVOINTI- JA TYÖLLISTÄMISTYÖ MUURAMESSA

2.1. HENKILÖSTÖRESURSSIT

Henkilöstöresursseja työllisyyspalveluihin on lisätty vuoden 2015 jälkeen: toinen palveluohjaaja palkattiin sekä työpajaohjaajan tehtävä vakinaistettiin.

Palveluohjaajat vastaavat kuntouttavasta työtoiminnasta, työllistämistä edistävän monialaisen yhteispalvelun asiakkaista, pitkäaikaistyöttömien Kela-listan hallinnoinnista ja harkinnanvaraisesta toimeentulotukityöstä. Toinen palveluohjaajista vastaa työllisyyden koordinointi-, ja kehittämistyöstä

Työpaja on hallinnollisesti sosiaalipalvelujen osana, siellä toimivat työpajapäällikkö, yksilövalmentaja ja työpajaohjaaja. Työpajaan kuuluvalla Ekocenterillä työskentelee palveluvastaava.

Työllisyystiimiin kuuluvat palveluohjaajien lisäksi työpajan ja Ekocenterin henkilökunta, etsivä nuorisotyöntekijä sekä yrityskoordinaattori. Yrityskoordinaattori toimii linkkinä yrityskentän ja kunnan työllisyyspalveluiden välillä.

Etsivä nuorisotyöntekijä toimii tiiviissä yhteistyössä muiden työllisyysasioista hoitavien työntekijöiden kanssa. Toiselle etsivälle nuorisotyöntekijälle on saatu myönteinen rahoituspäätös AVI:ilta ja toinen etsivä nuorisotyöntekijä aloittaa vuoden 2019 alussa.

Kaikki kunnan esimiehet hoitavat henkilöstöasioita liittyen palkkatukityöllistettyihin, työkokeiluihin tulijoihin ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaisiin. Nuorten kesätyöllistämiseen liittyvistä asioista vastaa nuorisopalvelut.

2.2. AKTIVOINTI- JA TYÖLLISTÄMISTYÖN VÄLINEET

Työvoiman palvelukeskus on muuttunut uuden lain myötä 1.1.2015 alkaen monialaiseksi yhteispalveluksi. Yhteispalvelu on TE-toimiston, Kelan ja kunnan yhteinen toiminta malli. Pidempään työttömänä olleilla työnhakijoita on mahdollisuus saada viranomaisten palvelut yhden luokun periaatteella. Asiakkaalle laaditaan monialainen työllistämisuunnitelma joka voi sisältää työvoimapalveluja, sosiaali-, ja terveystyöpalveluja sekä kuntoutuspalveluja. Muuramen kunnalla on oma vastuuvirkailija TE-toimistossa ja hoitaa muuramelaisia monialaisen yhteispalvelun asiakkaita yhteistyössä palveluohjaajien kanssa.

Palkkatukijärjestelmä on ollut työhallinnon käytössä jo hyvin pitkään ja on vanhimpia kuntien työllisyyden hoidon välineitä. Palkkatuen tarkoitus on kompensoida työnantajalle pitkään työttömänä olleen, vajaakuntoisen tai vastavalmistuneen nuoren matalampaa työn tuottavuutta. TE-palvelujen myöntämä palkkatuki voi olla 30 %, 40 % tai 50 % palkkakustannuksista.

Palkkatukityöllistämisen kautta kunnan on mahdollisuus edesauttaa pitkäaikaistyöttömien pääsyä takaisin työmarkkinoille. Työssäoloehto täyttyy 8 kk:n työsuhteen jälkeen. Osa kuntaan palkkatuella palkatuista sijoittuu ns. kausitöihin, jolloin työsuhde on lyhyempi. Palkkatukimäärärahojen koordinoituvastuu, palkkatuen hakeminen ja tilitykset TE-palveluilta on sosiaalipalveluilla. Kuntaan palkkatuella työllistetyt henkilöt v. 2010-2018 liite 2.

Työkokeilu on mahdollisuus edistää työmarkkinoille paluuta tai tutustua uuteen ammattialaan. Työttömällä työnhakijalla on käytettävissä enintään 12 kk työkokeilua. Työkokeilun ajalta saa työmarkkinatukea ja kulukorvausta 9 €/toimintapäivä. Muuramen kunnalla on ollut työkokeilussa vuosittain noin 10 henkilöä.

Kuntouttava työtoiminta on lakisääteistä kuntien vastuulla olevaa työllistymistä edistävää toimintaa, jonka tavoitteena on luoda pitkään työttömänä olleille väylä työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin tai parantaa osallistujan toimintakykyä. Kuntouttavassa työtoiminnassa ei muodostu työsuhdetta eikä siitä makseta palkkaa. Kuntouttavassa työtoiminnassa olevan asiakkaan tulona on työmarkkinatuki, veroton kulukorvaus 9 €/toimintapäivä sekä tosiasialliset matkakulut. Kuntouttavaan työtoimintaan on mahdollista osallistua 1-4 päivänä viikossa ja 4-8 tuntia päivässä. Henkilöt kuntouttavassa työtoiminnassa v. 2010-2018 liite 3.

Työtoimintapaikkana voi toimia kunta, valtio, seurakunta, säätiö tai yhdistys, mutta ei yksityinen yritys. Kunnassa työpaja, Ekocenter, kirjasto, Nilatupa ja urheilukenttä ovat olleet kuntouttavan työtoiminnan toimintapaikkoina. Muuramessa osa toiminnasta on järjestetty ryhmämuotoisena. Ryhmätoiminnan muotoja on mm. nuorten ryhmä, liikunnallinen hyvinvointiryhmä, ulkotyöryhmä ja kädentaitojen ryhmä. Ryhmiä on järjestetty kunnan omana toimintana sekä ostopalveluna. Kunnan toimipiste saa valtion kunnalle maksaman korvauksen 10,09 €/pv ohjauskorvauksena henkilöstön koulutus- ja virkistysmenoihin.

Kunta kantaa vastuutaan työllisyyden hoidosta asettamalla kunnan **hallintokunnille tavoitteet** palkkatukityöllistettyjen ja kuntouttavaan työtoimintaa otettujen henkilöiden määrästä. Kukin hallitontunta ohjataan ottamaan 5 % henkilöstönsä määrästä henkilöitä palkkatukityöhön ja kuntouttavaan työtoimintaan.

Kuntalisää on myönnetty pitkäaikaistyöttömän työllistävälle yhdistykselle, yhteisölle ja yritykselle. Määräraha on 36 000 euroon/vuodessa. Kuntalisää maksetaan tällä hetkellä 6 kk ajalle 400 €/kk ja seuraavalle 6 kk ajalle harkinnan mukaan 200 €/kk. Työsuhteesta tulee maksaa palkkaa vähintään 1300 €/kk. Oppisopimustilanteissa tehdään harkinnanvaraisia päätöksiä. Myönnetyt kuntalisät yrityksille ja yhdistyksille v. 2010 – 2018, liite 4.

Oppisopimuksella voi opiskella ammatillisen tutkinnon tai tutkinnon osan. Se soveltuu sekä nuorille että aikuisille. Oppisopimus perustuu työnantajan ja vähintään 15-vuotiaan opiskelijan väliseen määräaikaiseen työsopimukseen, johon kuuluu ammattiin kouluttaminen työpaikalla. Pääosa opinnoista järjestetään käytännön työtehtävissä työpaikalla, joita täydennetään teoriapuolen opinnoilla. Oppisopimuksella kuntaan työllistyy muutama henkilö vuodessa.

Yhteistyötä koulutuspalveluiden kanssa lisätään. Kunta nimeää yhdyshenkilön kunnan ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian välille erilaisten koulutuspalvelujen tiedonsiirron ja yhteistyön parantamiseksi.

Pitkäaikaistyöttömät ohjataan terveystarkastuksiin osana heidän tilanteensa selvittelyä, ellei työnhakijalla ole jo aktiivinen yhteys terveystarkastuksiin. Terveystarkastuksen tuloksena osa henkilöistä siirtyy jatkotutkimuksiin, sairauslomalle tai eläkeselvittelyyn piiriin. Terveystarkastuksen osalta kehittämiskohteena on asiakkaiden työkyvyn ja kuntoutuksen arviointiin liittyvät yhteistyömahdollisuudet.

Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn ja kuntoutuksen arviointiin sekä ohjaukseen saatiin iso työpanos Kuntakokeilun v. 2012 - 2015 aikana kuntoutusohjaajalta. Tälläkin hetkellä kuntoutusohjaajan palvelulle olisi tarvetta mm. eläkeselvittelyissä.

3. TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS

Työllisyyden parantumisen myötä Muuramen työmarkkinatuen ns. ”kelan sakkolistan” kuntaosuudet ovat hieman laskeneet. Muuramen työttömyysprosentti on ollut pääsääntöisesti Keski-Suomen pienin. (liite 5)

Vuosina 2006 - 2014 kunnat rahoittivat puolet työttömyysajan työmarkkinatuesta, jos henkilölle oli maksettu työmarkkinatukea vähintään 500 päivää. Vuoden 2015 alussa kuntien rahoitusvastuu laajeni. Kunnat maksavat tällä hetkellä työmarkkinatukilaskua seuraavasti:

- 50 % yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden tuesta
- 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden tuesta

Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuosuudessa yli 1000 pv työmarkkinatukea saaneiden osuus on pienentynyt vuosien 2015 ja 2017 välillä. Tähän vaikutti 1.6.2017 voimaan tullut laki eläketuesta ns. Lex Lindström. Sen sijaan yli 300 pv työmarkkinatukea saaneiden osuudessa muutos on ollut vähäisempää. Tähän on vaikuttanut se että yli 300 pv työmarkkinatukea saaneet tekevät paljon osa-aikatyötä tai heillä on ns. nollatuntisopimus. Tällöin heille maksetaan työmarkkinatukea suhteutettuna maksettuun palkkaan ja heillä ei ole oikeutta TE-palveluiden palkkatukeen.

Kun henkilö on aktiivoinnin (koulutus, työ, työkokeilu, kuntouttava työtoiminta) piirissä, hänen työmarkkinatukimenonsa maksetaan kokonaan valtion varoista.

Aktivointitoimenpiteitä suunnataan ensisijaisesti 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin pitkäaikaistyöttömiin, koska heidän työllistymisensä avoimille työmarkkinoille arvioidaan olevan todennäköisempää lyhyemmästä työttömyydestä johtuen. Kelalta on 1.1.2017 alkaen antanut kunnalle tiedoksi työmarkkinatukea vähintään 200 pv työttömyyden perusteella saaneet henkilöt. Tämä tieto parantaa kunnan mahdollisuutta vaikuttaa työttömien henkilöiden työllistymiseen mahdollisemman ajoissa.

4. TAVOITTEET JA TOIMENPITEET TYÖLLISYYDEN HOIDOSSA

Muuramen työllisyyden hoidon tavoitteena on, että Muuramen työpaikkaomavaraisuus on vähintään 70 % ja työttömyysprosentti on Keski-Suomen maakunnan alhaisin lisäksi vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien pitkäaikaistyöttömien hyvinvoinnin edistäminen.

Toimenpiteet:

- Muuramelaisten yhdistysten roolia työttömien aktivoinnissa ja työllistämässä tarkastellaan osana yhdistysten avustuskäytäntöjen uudistamista.
- Aktivoidaan yrityksiä työllistämään työttömiä työnhakijoita yhteistyössä yrityselämän ja työllisyyspalveluiden kanssa.
- **Sujuvat aktivoinnin prosessit** hallintokuntien kanssa palkkatukityöllistämisen osalta.
 - 1) Mallinnetaan eri hallintokuntien palkkatukipaikkojen työtehtävät ja kootaan palkkatukityöpaikoista rekisteri
 - 2) Työllistämistyöhön liittyvää tiedottamista lisätään hallintokunnille, yhdistyksille, yrityksille ja muille yhteistyökumppaneille
- **Työttömien palveluohjaus**
 - 1) Asiakaspalautteen ja olemassa olevien tilastotietojen analysointi yhteistyössä pajan ja Ekocenterin kanssa. Tilastotietojen analysoinnissa hyödynnetään oppilaitosyhteistyötä.
 - 2) Selvitetään mahdollisuutta palkata kuntoutusohjaaja edistämään erityisen vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kuntoutusta ja /tai eläkeselvittelyä
 - 3) Maahanmuuttajien työllistämisen mallin kehittäminen sekä aktivointipolun mallintaminen
- **Työpajatoimintaa**
 - 1) Tiivistetään yhteistyötä Innolan ja etsivän nuorisotyön kanssa nuorten matalankynnyksen ryhmämuotoisen toiminnan käynnistämiseksi.
 - 2) Alle 29-vuotiaille nuorille tarjotaan mahdollisuutta osallistua työpajatoimintaan Pajasopimuksella. Näin myös sellaiset nuoret, jotka eivät vielä kuulu työvoimahallinnon tai muun aktiivitoiminnan piiriin, voivat aloittaa työpajalla ja pääsevät kiinnittymään mukaan toimintaan. Tavoitteena vahvistaa arjenhallintataitoja, hyvinvointia, kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä suunnitella jatkopolkuja eteenpäin opintoihin ja työelämään.
 - 3) Työpajatoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin sekä valmentautujien osaamisen tunnistamisen kehittäminen
- **Kuntouttavan työtoiminta**
Toimipaikkoja lisätään ja kunnan järjestämän ryhmämuotoisen työtoiminnan tarjontaa monipuolistetaan. Kuntouttavan työtoiminnan ryhmätoimintaa ostetaan tarpeen mukaan kohdennetuille asiakasryhmille.

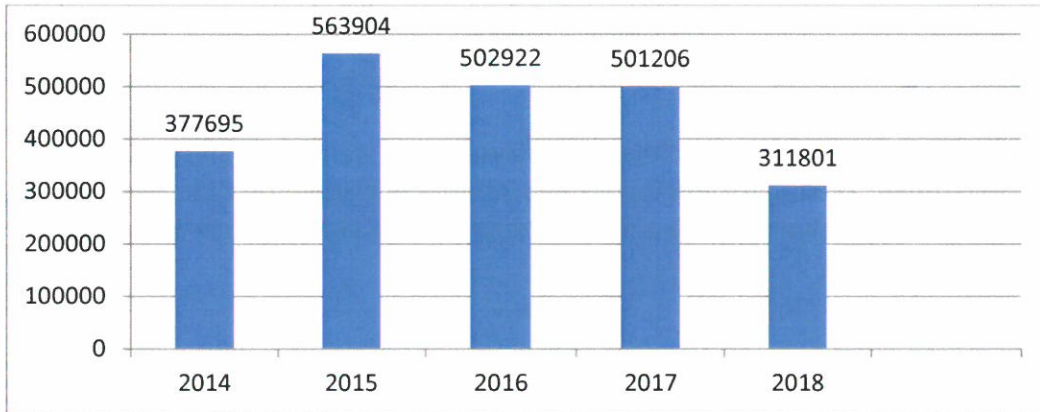
TYÖLLISTÄMISOHJELMAN SEURANTA

Työllistämishjelman toteutumista seurataan kunnanjohtajan asettamassa työryhmässä ja talousraporttien ja toimintakertomuksen kautta. Tavoitteiden toteutumista seurataan pitkäaikaistyöttömien lukumäärällä sekä aktivoinnin piirissä olevien henkilöiden määrällä. Työmarkkinatukea yli 300 pv saaneiden lukumäärän tulisi olla alle 20 % työttömistä työnhakijoista ja aktivoinnin piirissä olisi enemmän kuin 25 % työttömistä työnhakijoista.

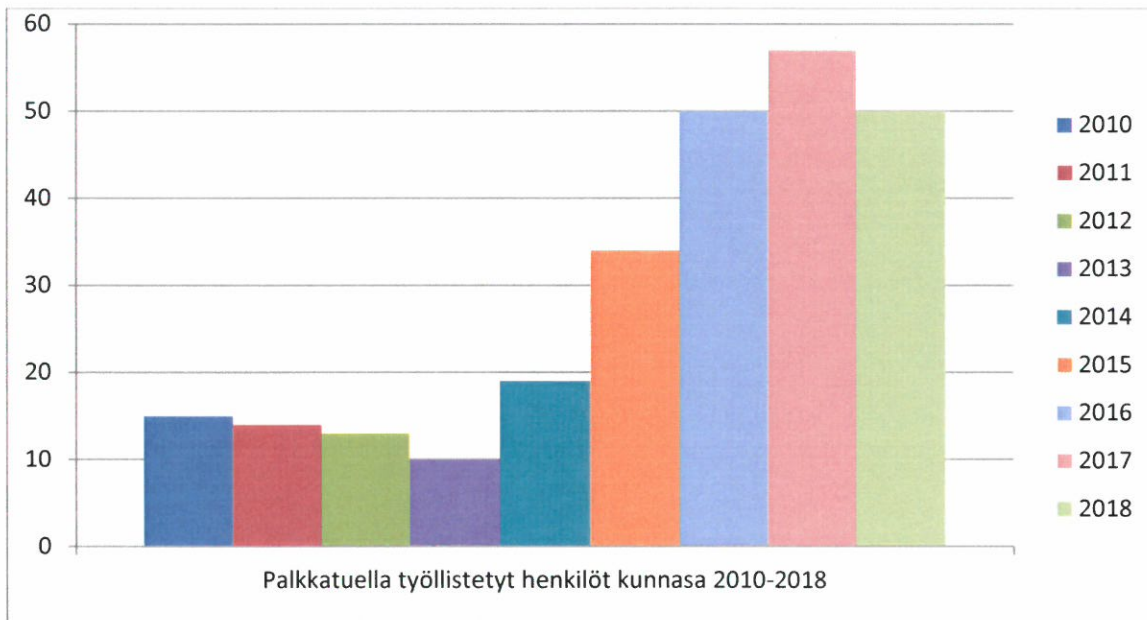
Maakuntaudistus muuttaa toimijoiden rooleja. TE-palveluiden tehtävät siirtyvät uusien maakuntien järjestämisvastuulle. Työllisyystoiminnan organisoinnin ja käytännön työn kannalta on suuri merkitys sillä, mitä työllisyyspalveluja jää kunnan hoidettaviksi ja siirtyykö osa palvelusta tai koko palvelu yhteistoiminta-alueelle.

LIITTEET

Liite 1. Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuudet v. 2014 - 2018 "Kelan sakkolista"
- vuosi 2018 tammi-elokuu

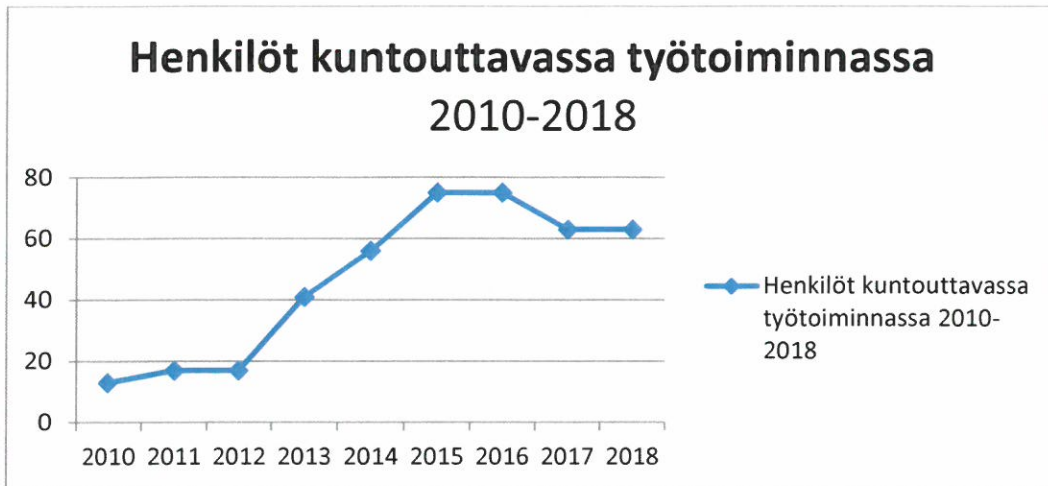

Liite 2. Kuntaan palkkatuella työllistetyt henkilöt v. 2010 - 2018
-vuosi 2018 tammi-elokuu

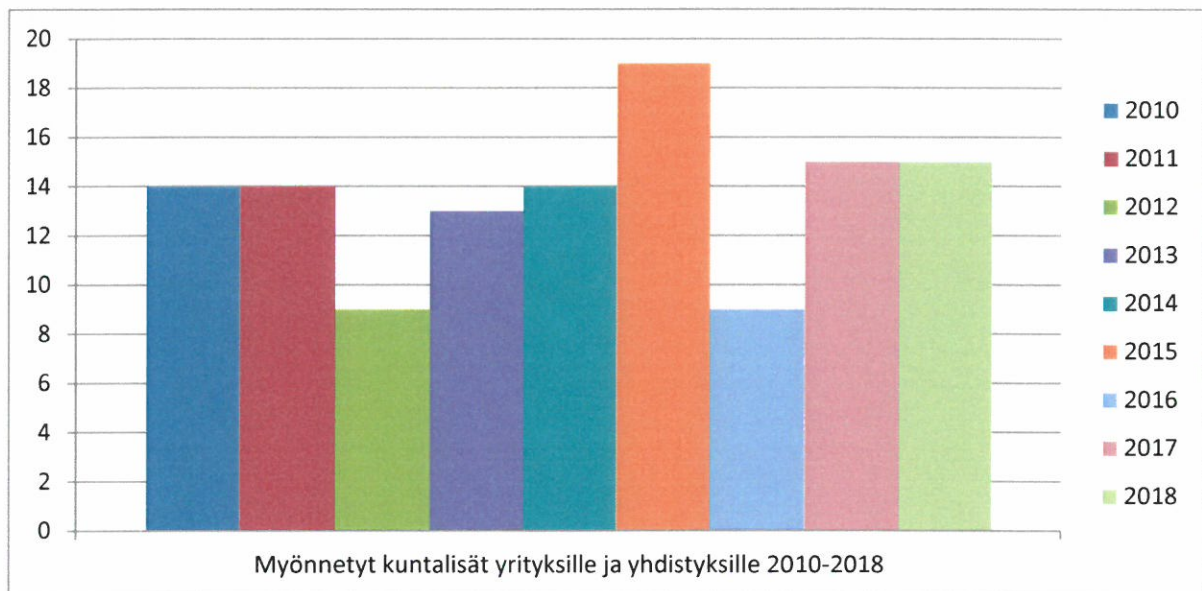
Liite 3. Henkilöt kuntouttavassa työtoiminnassa v. 2010 - 2018

- vuosi 2018 tammi-elokuu

Liite 4. Myönnetyt kuntalisät yrityksille ja yhdistyksille v. 2010 – 2018

-vuosi 2018 tammi-elokuu

Liite 5. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta v. 2014 – 2018
-vuosi 2018 tammi-elokuu

